

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1728A/2017

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICȚIONALĂ
6.133   **17 MAY 2017**
NR. ....

SENAT
PREȘEDINȚIE
Nr. 71978
Data 17.05.2017

Domnului
Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului

15 17-05-2017

215
2017

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de 51 deputați aparținând Grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România, sesizare referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.254/2013 privind executarea pedepselor și măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 6 iunie 2017, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 14 iunie 2017.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

Președinte,

Prof.univ.dr. Valer DORNEANU

ROMÂNIA

Parlamentul României
Camera Deputaților

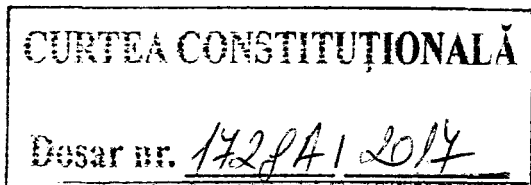
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
6099 16 MAY 2017

012 1650

Cabinet Secretar General

București 16.05.2017

Nr. 2/4862

Domnului

VALER DORNEANU

Președintele Curții Constituționale

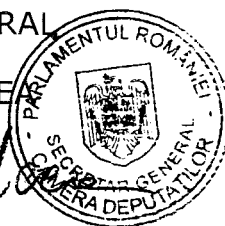
Stimate domnule Președinte,

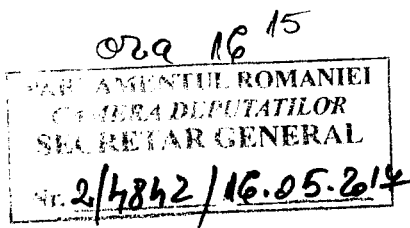
În temeiul dispozițiilor art. 15 alin.(4) din Legea nr. 47/1992, privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă trimitem, alăturat, sesizarea formulată de un număr de 51 deputați aparținând Grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România, referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal.

Cu deosebită considerație,

SECRETAR GENERAL

SILVIA MIHALCEA

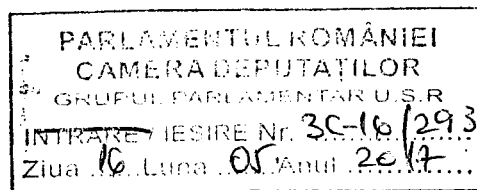

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

Grupul Parlamentar al Partidului Uniunea Salvați România

*Dep. Legislativ
Mihalcea*

Către:

SECRETARIATUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Doamnei Silvia-Claudia Mihalcea

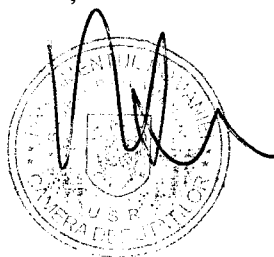
Doamnă Secretar General,

În temeiul art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă depunem alăturat sesizarea de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (Pl-x. nr. 160/2017), solicitându-vă să o înaintați Curții Constituționale a României, la data depunerii.

Cu stimă,

Lider Grup USR Camera Deputaților,

Nicușor-Daniel Dan

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

DOMNULE PREȘEDINTE,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deputații și senatorii menționați în anexele atașate formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal (Pl-x. nr. 160/2017) pe care o considerăm neconformă cu prevederile art. 61 alin. (1), art. 75, art. 1 alin. (5) și art. 16 alin. (1) din Constituția României, pentru motivele expuse în continuare.

I.) SITUAȚIA DE FAPT

Legea care face obiectul sesizării a fost inițiată de către Guvernul României, sub denumirea "*Proiect de Lege pentru completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal*".

După cum rezultă din expunerea de motive a inițiatorului, acest proiect de lege a fost emis în vederea ameliorării condițiilor de viață ale persoanelor condamnate penal care execută pedepse privative de libertate în regim de detenție, prin reducerea gradului de supraaglomerare a penitenciarelor în care acestea sunt cazate.

Totodată, s-a urmărit preîntâmpinarea efectelor negative ale unei posibile hotărâri-pilot pe care Curtea Europeană a Drepturilor Omului ar fi putut-o pronunța împotriva României, sens

în care Guvernul menționează că prin hotărârea semi-pilot din iulie 2012, pronunțată în cauza "*Iacov Stanciu contra României*", s-a constatat deja existența unei probleme structurale în sistemul penitenciar românesc și s-a solicitat luarea unor măsuri de remediere, însă fără impunerea unui termen concret.

S-a susținut că numărul dosarelor privind condițiile improprii de detenție din România care au ajuns pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului a depășit numărul de 3.000 și se află în continuă creștere, fiind îndeplinite condițiile emiterii unei hotărâri-pilot prin care țara noastră să fie obligată să rezolve această situație într-un termen relativ scurt, așa cum s-a întâmplat în cazul altor state.

În fine, s-a mai afirmat că extinderea sau renovarea infrastructurii penitenciare reprezintă o soluție pe termen lung și care presupune investiții de amploare, iar din acest motiv ar fi "*pe deplin justificată stabilirea altor soluții de reducere a suprapopulării din penitenciare și de compensare a vătămării drepturilor ce rezultă din acest aspect.*"

Referitor la modul concret de îndeplinire a obiectivelor vizate prin proiectul de lege, Guvernul a propus implementarea unui mecanism în cadrul instituției liberării condiționate, "*conceput ca un instrument juridic potrivit căruia, în vederea acordării liberării condiționate, în calculul pedepsei ce poate fi considerată (...) ca executată se include, indiferent de regimul de executare a pedepsei, ca măsură compensatorie, executarea pedepsei într-un spațiu necorespunzător*", definit ca fiind un spațiu de detenție mai mic sau egal cu 3 m.p. determinat prin împărțirea suprafeței totale a celei la numărul de persoane cazate în interior.

Mai exact, s-a propus ca pentru fiecare perioadă de 30 de zile executate într-un "*spațiu necorespunzător*", chiar dacă acestea nu sunt consecutive, să se considere executate, suplimentar, 3 zile din pedeapsa aplicată. În opinia inițiatorului, această soluție ar reprezenta o măsură de compensare adecvată pentru condițiile materiale necorespunzătoare de detenție, care prezintă avantajul de a contribui la rezolvarea problemei suprapopulării prin accelerarea ieșirii din penitenciare a persoanelor deținute.

O particularitate a acestei proceduri este aceea că determinarea părții din durata pedepsei considerate ca executată în compensarea condițiilor necorespunzătoare ar urma să se facă din oficiu, depășind exigențele Curții Europene a Drepturilor Omului, așa cum recunoaște însuși

Guvernul, care însă consideră că demersul ar avea avantajul de a fi unul administrativ, organizat și unic.

De asemenea, proiectul prevede că persoanele care au fost despăgubite pentru executarea pedepsei cu închisoarea în condiții necorespunzătoare de detenție, prin hotărâri definitive ale instanțelor naționale sau ale Curții Europene a Drepturilor Omului, nu pot beneficia de măsura compensării cazării într-un spațiu impropriu pentru perioada avută în vedere la acordarea despăgubirilor respective.

Derularea procedurii legislative la Senat:

- la data de 31.01.2017 proiectul a fost înregistrat pentru dezbateră cu nr. b20;
- la data de 31.01.2017 Consiliul Legislativ a acordat avizul favorabil nr. 60/31.01.2017;
- la data de 01.02.2017 a fost înregistrat la Biroul Permanent cu nr. L15;
- la data de 13.02.2017 Comisia pentru constituționalitate, libertăți civile și monitorizare a executării hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului a transmis avizul favorabil nr. 221;
- la data de 21.02.2017 Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități a transmis avizul favorabil cu nr. 26;
- la data de 13.03.2017 Comisia juridică de numiri, disciplină, imunități și validări a depus raportul nr. 8, favorabil, cu amendamente;
- la data de 13.03.2017 proiectul a fost adoptat în plen prin procedură de urgență, potrivit prevederilor 76 alin. (3) din Constituție, cu 117 voturi pentru, un vot contra și nicio abținere.

Derularea procedurii legislative la Camera Deputaților:

- la data de 14.03.2017 proiectul a fost înregistrat la Camera Deputaților cu codul PL-x nr. 160/2017;
- la data de 21.03.2017 Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale a transmis avizul său favorabil;
- la data de 08.05.2017 Comisia juridică, de disciplină și imunități a depus raportul său favorabil, cu **43 de amendamente admise**;

- la data de 09.05.2017 proiectul a fost adoptat în plen cu 175 de voturi pentru, 85 voturi contra și 20 de abțineri, urmând a fi transmis Președintelui României, pentru promulgare.

II.) ÎNCĂLCAREA PRINCIPIULUI BICAMERALISMULUI

Respectarea principiului bicameralismului Parlamentului României reprezintă o condiție extrinsecă de constituționalitate a legilor, care privește exclusiv modul de adoptare a acestor acte normative, spre deosebire de condițiile intrinseci, care se referă la conformitatea dispozițiilor conținute cu Legea fundamentală.

Cu toate că, la modul general, respectarea procedurii de emitere a unei norme juridice reprezintă o condiție de formă pentru validitatea acesteia, în cazul de față verificarea presupune în mod obligatoriu o raportare la diferențele de conținut dintre versiunile adoptate de fiecare cameră, ceea ce echivalează cu o "*analiză*" a fondului fără antamarea acestuia, care ar presupune verificarea constituționalității prevederilor respective.

Principiul bicameralismului nu este enunțat în mod expres prin Constituție, însă rezultă pe cale de interpretare a art. 61 alin. (1), care statuează că Parlamentul este alcătuit din Camera Deputaților și Senat, coroborat cu art. 75, care stabilește ordinea sesizării celor două camere pentru dezbateră și adoptarea proiectelor de legi și propunerilor legislative, în funcție de categoriile din care fac parte.

Existența și obligativitatea respectării acestui principiu au fost recunoscute în repetate rânduri în jurisprudența Curții Constituționale, care a pronunțat atât decizii de admitere (ex. Decizia nr. 472/2008, Decizia nr. 1029/2008, Decizia nr. 710/2009, Decizia nr. 62/2017) cât și decizii de respingere (ex. Decizia nr. 413/2010, Decizia nr. 1533/2011, Decizia nr. 1/2012) a sesizărilor de neconstituționalitate "*a priori*" formulate în baza acestuia.

Spre exemplu, prin Decizia nr. 710/2009, instanța de contencios constituțional a reținut următoarele:

"Potrivit art. 61 din Constituție, Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării, iar structura sa este bicamerală, fiind alcătuit din Camera Deputaților și Senat.

Principiul bicameralismului, astfel consacrat, se reflectă în procedura legislativă prin diviziunea de competențe prevăzută de art. 75 din Legea fundamentală, în cadrul căreia fiecare dintre cele două Camere este, în cazurile expres definite, primă Cameră sesizată sau Cameră decizională.

Totodată, ținând seama de indivizibilitatea Parlamentului ca organ reprezentativ suprem al poporului român, Constituția nu permite adoptarea unei legi de către o singură Cameră, fără ca proiectul de lege să fi fost dezbătut și de cealaltă Cameră.

Art. 75 din Legea fundamentală a introdus, după revizuirea și republicarea acesteia în octombrie 2003, soluția obligativității sesizării, în anumite materii, ca primă Cameră, de reflecție, a Senatului, sau, după caz, a Camerei Deputaților și, pe cale de consecință, reglementarea rolului de Cameră decizională, pentru anumite materii, a Senatului și, pentru alte materii, a Camerei Deputaților, tocmai pentru a nu a exclude o Cameră sau alta din mecanismul legiferării.

Totodată, alin. (4) și (5) ale art. 75 din Constituție prevăd modul de rezolvare a posibilelor "conflicte de competență" între prima Cameră sesizată și Camera decizională, dar nu există un text în Constituție care să permită Camerei decizionale să se îndepărteze de la "limitele sesizării" date de soluția adoptată de către prima Cameră sesizată.

Așa cum s-a arătat deja, diferențele de conținut juridic dintre forma proiectului de lege adoptat de Senat, ca primă Cameră sesizată, și a legii adoptate de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, sunt de natură să încalce principiul bicameralismului, în sensul că forma finală a legii, în redactarea adoptată de Camera decizională, se îndepărtează în mod substanțial de forma adoptată de Camera de reflecție, ceea ce echivalează practic cu excluderea acesteia din urmă de la procesul de legiferare. Or, legea trebuie să fie rezultanta manifestării de voință concordante a ambelor Camere ale Parlamentului.

Este adevărat că în dezbaterile unei inițiative legislative, Camerele au un drept propriu de decizie asupra acesteia, dar principiul bicameralismului nu poate fi respectat decât atât timp cât ambele Camere ale Parlamentului au dezbătut și s-au exprimat cu privire la același conținut și la aceeași formă ale inițiativei legislative."

Tot pe cale jurisprudențială, Curtea Constituțională a stabilit două criterii esențiale pentru a se determina cazurile în care prin procedura legislativă se încalcă principiul bicameralismului:

pe de o parte, existența unor deosebiri majore de conținut juridic între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului și, pe de altă parte, existența unei configurații semnificativ diferite între formele adoptate de cele două Camere ale Parlamentului. Întrunirea cumulativă a celor două criterii este de natură a afecta principiul constituțional care guvernează activitatea de legiferare a Parlamentului, plasând pe o poziție privilegiată Camera decizională, cu eliminarea, în fapt, a primei Camere sesizate din procesul legislativ.

În speță, prin raportare la forma propusă de Guvern, astfel cum a fost modificată și completată de Senat, învederăm că forma adoptată de Camera Deputaților conține un număr de 43 de amendamente noi, care aduc legii modificări majore de conținut juridic și se îndepărtează în mod semnificativ de obiectivele avute în vedere inițial.

În continuare, vă supunem atenției principalele modificări adoptate de Camera Deputaților, în calitate de cameră decizională:

a.) La art. 55¹ - "*Compensarea în cazul cazării în condiții necorespunzătoare*", noțiunea de "*spațiu necorespunzător*" a fost înlocuită cu aceea de "*condiții necorespunzătoare*" care, pe lângă situația cazării într-o celulă care asigură o suprafață egală sau mai mică de 4 m.p./deținut, cuprinde 5 situații noi, respectiv lipsa accesului la activități în aer liber, lipsa accesului la lumină naturală sau aer suficient ori disponibilitatea de ventilație, lipsa temperaturii adecvate a camerei, lipsa posibilității de a folosi toaleta în privat și de a se respecta normele sanitare de bază precum și a cerințelor de igienă, precum și existența infiltrațiilor, igrasiei și mucegaiului în pereții camerelor de detenție.

Mai mult decât atât, s-a prevăzut că oricare dintre situațiile menționate reprezintă o executare a pedepsei în condiții necorespunzătoare, nefiind necesară incidența cumulativă a acestora sau a unora dintre acestea, astfel că simpla existență a igrasiei și mucegaiului în celulă, spre exemplu, ar fi suficientă pentru ca deținuții se beneficieze de compensare, chiar dacă penitenciarul ar îndeplini toate celelalte criterii.

b.) Sfera de aplicare a compensării a fost extinsă inclusiv la calcularea pedepsei executate efectiv ca măsură preventivă/pedeapsă în centrul de reținere și arestare preventivă.

c.) Numărul de zile considerate efectiv executate, ca măsură compensatorie pentru fiecare perioadă de 30 de zile executate în condiții necorespunzătoare, a fost majorat de la 3 zile la 6 zile.

d.) S-a stabilit că perioada pentru care se acordă zile considerate ca executate în compensarea cazării în condiții necorespunzătoare se calculează începând cu 24 iulie 2012, data pronunțării de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului a hotărârii semi-pilot în cauza Iacov Stanciu contra României.

Se constată astfel o reconfigurare majoră a conținutului juridic al compensării pentru cazarea în condiții necorespunzătoare, atât prin redefinirea condițiilor de detenție care atrag incidența măsurii compensatorii, cât și prin lărgirea sferei de aplicare a acesteia, sporirea cuantumului compensației și introducerea unei date de la care se calculează în mod retroactiv perioada pentru care se acordă.

e.) La art. 87 - "*Repartizarea veniturilor*" s-a introdus alin. (4), prin care se acordă persoanei condamnate posibilitatea de a renunța în favoarea penitenciarului la veniturile care i se cuvin pentru munca prestată în arest, caz în care munca se consideră neremunerată iar partea din durata pedepsei care este considerată ca efectiv executată pe baza muncii prestate se calculează potrivit art. 96 alin. (1) lit. b), care prevede un regim mai favorabil decât cel prevăzut la art. 96 alin. (1) lit. a) pentru munca remunerată.

f.) La art. 96 - "*Partea din durata pedepsei care este considerată ca executată pe baza muncii prestate și/sau a instruirii școlare și formării profesionale*", raporturile dintre numerele de zile de muncă și numerele de zile considerate ca efectiv executate au fost modificate în beneficiul persoanei condamnate, astfel:

- pentru prestarea unei munci remunerate, se consideră 4 zile executate pentru 3 zile de muncă, față de 5 zile executate pentru 4 zile de muncă, cum prevede forma actuală a legii;

- pentru prestarea unei munci neremunerate, se consideră 3 zile executate pentru 2 zile de muncă, față de 4 zile executate pentru 3 zile de muncă, cum prevede forma actuală a legii;

- pentru munca prestată pe timpul nopții, se consideră 2 zile executate pentru o noapte de muncă, față de 3 zile executate pentru 2 nopți de muncă, cum prevede forma actuală a legii.

g.) La art. 65 - "*Dreptul la convorbiri telefonice*" a fost eliminată obligativitatea supravegherii vizuale a persoanelor condamnate în timpul convorbirilor telefonice, care au caracter confidențial.

h.) La art. 98 - "*Tipurile recompenselor*" posibilitatea acordării de recompense în favoarea deținuților care au o bună conduită și prestează o muncă în arest a fost înlocuită cu o obligație în acest sens.

Așadar, se poate observa că versiunea adoptată de camera decizională cuprinde amendamente semnificative ale unor articole care nu au fost supuse dezbaterii în camera de reflecție, în speță fiind valabile următoarele concluzii reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 62/2017:

"Curtea constată, astfel, că legea, în redactarea pe care a adoptat-o Camera Deputaților, se îndepărtează în mod substanțial atât de textul adoptat în Senat, cât și de obiectivele urmărite de inițiativa legislativă. Prin modificările aduse, Camera Deputaților reglementează dispoziții care nu au fost niciodată și în nicio formă puse în dezbaterea Senatului, ca prima Cameră sesizată.

Pornind de la premisa că legea este, cu aportul specific al fiecărei Camere, opera întregului Parlament, Curtea reține că autoritatea legiuitoare trebuie să respecte principiile constituționale în virtutea cărora o lege nu poate fi adoptată de către o singură Cameră. Or, din analiza dispozițiilor deduse controlului de constituționalitate, Curtea constată că soluțiile adoptate de Camera Deputaților nu au făcut obiectul inițiativei legislative și nu au fost dezbătute în Senat."

i.) Prin art. I¹ se instituie și se stabilește componența Comisiei de evaluare a condițiilor de detenție, stabilită pentru fiecare unitate penitenciară. Potrivit art. I² și I³, Comisia are sarcina de a efectua un inventar al clădirilor cu destinația de spații de cazare pentru persoane private de

libertate de la nivelul unității și de a realiza o analiză a acestor clădiri, în raport de respectarea criteriilor enumerate la art. 55¹ alin. (3).

j.) Art. I⁴ stabilește în sarcina Biroului de evidență și organizare a muncii din cadrul fiecărei unități obligația de a ține o fișă de evidență pentru fiecare persoană privată de libertate, în care să se consemneze clădirile în care a fost cazat pe parcursul pedepsei, începând cu data de 24 iulie 2012, introdusă prin art. 55¹ alin. (8) drept dată de la care se calculează perioada pentru care se acordă compensarea cazării în condiții necorespunzătoare. De asemenea, potrivit alin. (3) al art. I⁴, Birou va efectua și calculul zilelor câștigate ca urmare a comensării.

Având în vedere numărul ridicat de amendamente (43) adoptate de Camera Deputaților, și care nu au făcut obiectul dezbaterilor din Senat, dar mai ales modificarea substanțială a conținutului juridic al legii, considerăm că Legea pentru modificarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal a fost adoptată cu încălcarea principiului bicameralismului, consacrat prin art. 61 alin. (1) și art. 75 din Constituție.

III.) ÎNCĂLCAREA PRINCIPIULUI SECURITĂȚII JURIDICE

Curtea Constituțională a statuat, în Decizia nr. 447/2003, că "*prin dispozițiile art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală se instituie o obligație generală, impusă tuturor subiectelor de drept ca, în activitatea de legiferare, să respecte Legea fundamentală a țării și să asigure calitatea legislației și că, pentru a fi aplicat în înțelesul său, un act normativ trebuie să fie precis, previzibil și totodată să asigure securitatea juridică a destinatarilor săi.*"

În același sens, prin Decizia nr. 1/2012 și Decizia nr. 494/2012, Curtea Constituțională a reținut că "*orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite cerințe calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune ca acesta să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat.*"

Considerăm că alin. (2) și (3) ale art. 55¹, nu întrunesc exigențele de claritate, precizie și previzibilitate, fiind astfel incompatibile cu principiul securității juridice, parte a principiului fundamental privind respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor, prevăzut de art. 1 alin. 5 din Constituție, din următoarele motive:

1. Sintagma "*condițiile impuse de standardele europene*" are un caracter echivoc, neavând aptitudinea de a identifica setul de reguli susceptibil de aplicare. În acest sens, subliniem faptul că mai multe organisme europene au instituit standarde în materia condițiilor de detenție. Astfel, cu titlu de exemplu, amintim Recomandarea (2006) a Comitetului de Miniștri ai Statelor Membre, referitoare la Regulile Penitenciare Europene, standardele instituite de Comitetul european pentru prevenirea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante ("CPT"), standardele stabilite prin jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului ș.a.

2. Textul legal este lipsit de previzibilitate, întrucât conferă noțiunii de "*condiții necorespunzătoare*" două accepțiuni diferite. Astfel, dacă prin art. 55¹ alin. (2) acestea se definesc prin "*cazarea unei persoane în oricare centru de detenție din România care a avut lipsuri la condițiile impuse de standardele Europene*", alin. (3) al aceluiași articol consacră o enumerare limitativă a condițiilor care atrag încălcarea standardelor de detenție.

Totodată, standardele impuse prin art. 55¹ alin. (3) sunt mult mai ridicate decât cele care derivă din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, urmând a fi considerată cazare în condiții necorespunzătoare nu numai cazarea într-un spațiu mai mic sau egal cu 4 m.p./deținut, ci și în cazul nerespectării oricăreia dintre celelalte cinci condiții enumerate.

Or, potrivit hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului din cauza *Mursic contra Croației*, dacă suprafața la sol de care dispune un deținut în celulă colectivă este mai mică de 3 m.p., lipsa spațiului personal este considerată suficient de gravă încât să dea naștere unei prezumții puternice de încălcare a art. 3 din Convenție, care totuși poate fi răsturnată dacă se demonstrează existența unor elemente de natură a compensa această împrejurare într-o manieră adecvată (par. 136, 137).

Așadar, Curtea Europeană a Drepturilor Omului efectuează o analiză globală a condițiilor de detenție atunci când evaluează incidența art. 3 din Convenție, spre deosebire de mecanismul prevăzut de art. 55¹ alin. (3), care stabilește că încălcarea oricărei situații dintre cele prevăzute la lit. a)-f) atrage considerarea cazării drept necorespunzătoare.

Se constată, astfel, că prin dispozițiile art. 55¹ alin. (2) și (3) se instituie două accepțiuni juridice distincte pentru aceeași noțiune, încălcându-se exigențele de claritate, precizie și previzibilitate, impuse de Constituție.

Având în vedere că, potrivit expunerii de motive, instituirea unui sistem de compensare pentru condițiile necorespunzătoare din penitenciare constituie scopul central al actului normativ, apreciem că imprecizia care caracterizează definirea noțiunii de „condiții necorespunzătoare” se răsfrânge asupra întregului act normativ.

Pentru toate aceste motive, considerăm că Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal a fost adoptată cu încălcarea principiului securității juridice, parte a principiului legalității, consacrat prin art. 1 alin. (5) din Constituție.

IV.) ÎNCĂLCAREA PRINCIPIULUI EGALITĂȚII CETĂȚENILOR ÎN FAȚA LEGII

Art. 16 alin. (1) din Constituție, intitulat "*Egalitatea în fața legii*", prevede că "*cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări*". În materia executării pedepselor, acesta este particularizat prin art. 6 alin. (1) din Legea nr. 254/2013, conform căruia *în timpul executării pedepselor și a măsurilor privative de libertate este interzisă orice formă de discriminare pe teme de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenență politică, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infecție HIV/SIDA sau pentru alte temeuri de același fel.*

Apreciem că, prin raportare la art. 16 alin. (1) din Constituție, coroborat cu art. 6 alin. (1) din Legea 254/2013, se constată că art. 87 alin. (4) este incompatibil cu principiul constituțional al egalității în fața legii.

Potrivit art 87 alin. (4), "*dacă persoana condamnată renunță la procentul de 40%, în favoarea penitenciarului, munca se consideră a fi neremunerată și zilele executate pentru zilele de muncă prestate, se calculează potrivit art. 96 alin. (1) lit. b.*"

Art. 96 alin. (1) lit. a)-c), în forma modificată prin legea care face obiectul prezentei sesizări, prevede următoarele:

(1) Pedepsa care este considerată ca executată pe baza muncii prestate sau a instruirii școlare și formării profesionale, în vederea acordării liberării condiționate, se calculează după cum urmează

a) în cazul în care se prestează o muncă remunerată, se consideră 4 zile executate pentru 3 zile de muncă;

b) în cazul în care se prestează o muncă neremunerată, se consideră 3 zile executate pentru 2 zile de muncă;

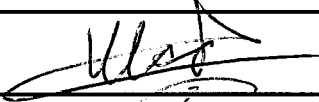

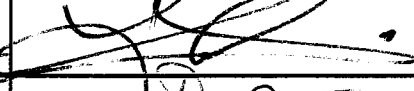

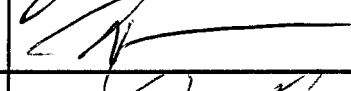

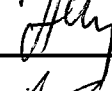
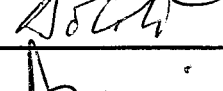
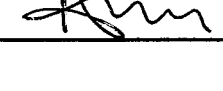
c) în cazul în care munca este prestată pe timpul nopții, se consideră 2 zile executate pentru o noapte de muncă.

În concret, consacrarea legislativă a facultății persoanei condamnate de a renunța la veniturile obținute pentru munca prestată, în vederea aplicării unui regim mai favorabil în ceea ce privește calculul zilelor considerate ca executate pentru zilele de muncă prestate, constituie o discriminare pe bază de avere. Astfel, considerăm că de prevederile art. 87 alin. (4) se vor prevala doar persoanele care, dată fiind situația lor materială, nu vor depinde de sumele care le revin pentru munca prestată, prevăzute la art. 87 alin. (1) lit. a) din Lege.

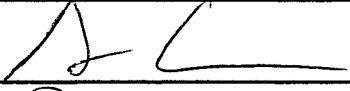
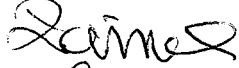
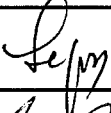

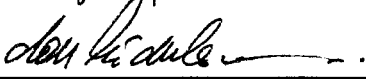

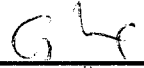

Subliniem astfel că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale (Decizia nr.1/1994, Decizia nr. 67/2015), "*principiul egalității în drepturi presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite*". De asemenea, Curtea Constituțională a mai stabilit că "*situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional*" (ex. Decizia nr. 86/2003, Decizia nr. 476/2006, Decizia nr. 573/2011, Decizia nr. 366/2014). Or, în cazul de față, legiuitorul a înțeles să reglementeze *de facto* cumpărarea de zile de pedeapsă, aspect deopotrivă imoral și discriminatoriu, întrucât, în practică, instituie o diferență de tratament juridic în funcție de avere.

Pentru toate aceste motive, considerăm că art. 87 alin. (4) din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal a fost adoptată cu încălcarea principiului egalității în fața legii, consacrat prin art. 16 alin. (1) din Constituție.

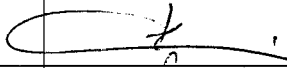
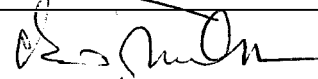
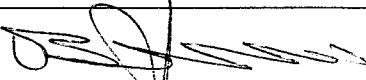

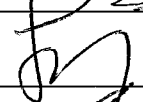
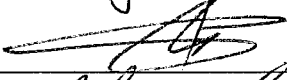
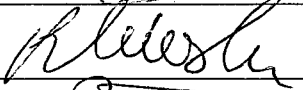
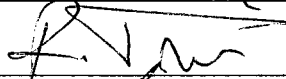
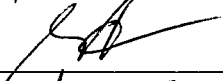

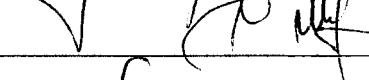
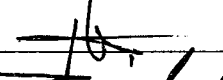
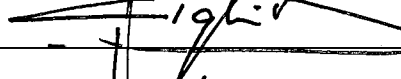
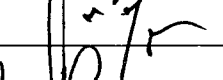
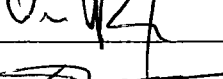

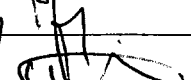
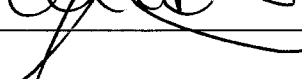
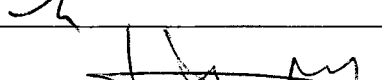
SESIZARE NECONSTITUȚIONALITATE PL-X 160/2017

NR.	DEPUTAT	PARTID	SEMŢATURA
1.	VLAD SERGIU COSMIN	USR	
2.	Rodanu Bogdan	USR	
3.	BOTEZ MIHAI-CATALIN	USR	
4.	BENGA TUDOR VLAD	USR	
5.	Deluca Stie	USR	
6.	ION STELIAN-CRISTIAN	USR	
7.	STANGU-VIRTEU LUIGIAN DANIEL	USR	
8.	SEIDUCR CRISTIAN GABRIEL	USR	
9.	LIUO-IONUT, MOSTEANU	USR	
10.	Ilie Dan Barna	USR	
11.	TUDOR POP	USR	
12.	COSETTE CHICHIRAU	USR	
13.	DURUŞ VLAD EMANUEL	USR	
14.	DOBROVICI MATEI ARIAN	USR	
15.	IURISHIDI CRISTINA	USR	
16.	ABU-AMRA LAVINIA	USR	
17.	ARIAN SOHETARU	USR	
18.	CIAUSIU NASUI	USR	

19.	DRULĂ CĂTĂLIN V	USR	
20.	ZĂINEA CORNEL	USR	
21.	LUPESCU IUMIRU	USR	
22.	BIZGAN-GAYRAL ANA-MARIA	USR	
23.	NICURĂ DANIEL DAN	USR	
24.	RĂDULESCU ION ROZVAN	USR	
25.	MIHAI BULAI	USR	
26.	CRISTIAN GHINȚĂ	USR	
27.	CRISTINA-MĂRIANA PRUNĂ	USR	
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			
37.			
38.			

SESIZARE NECONSTITUTIONALITATE PLX. 160/2017

Nr. crt.	Nume, Prenume	Semnătura
1	GODU VASILE - dep. PNL	
2	Mereu LUCIAN	
3	ROMANESCU CRISTINEA	
4	BICA DANUT PNL	
5	ANDRONACHE ABRICE	
6	Schela Daniela Valeria	
7	Stefan Ion	
8	ROBERTA ANASTASE	
9	RAZVAN PRISCA	
10	Gutu Bogdan	
11	Adriana Saffari	
12	Bocari Claudiu	
13	ROMAN FORIN CLAUDIU	
14	CORNELIU OLAR	
15	BULIB SORITA	
16	Robert Sigheartau	
17	Varga Glad Annel	
18	Rostoi Aneta Almandu	
19	Opres Dumitru - PNL	
20	MARA CALISTA	
21	Mara Mares	
22	Bodea Marius	
23	Olteanu Daniel	